

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 405/2020-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) o ústavných sťažnostiach obchodnej spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 792 752, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 3644/16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Andrea Cviková, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 CoE 11/2020 zo 7. apríla 2020, sp. zn. 31 CoE 17/2020 z 22. júla 2020 a sp. zn. 31 CoE 15/2020 z 22. júla 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 CoE 11/2020 zo 7. apríla 2020, sp. zn. 31 CoE 17/2020 z 22. júla 2020 a sp. zn. 31 CoE 15/2020 z 22. júla 2020 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 CoE 11/2020 zo 7. apríla 2020, sp. zn. 31 CoE 17/2020 z 22. júla 2020 a sp. zn. 31 CoE 15/2020 z 22. júla 2020 z r u š u j e a veci mu v r a c i a na ďalšie konanie.

3. Obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., p r i z n á v a náhradu trov konania v sume 675,43 € (slovom šesťstosedemdesiatpäť eur a štyridsaťtri centov), ktoré je Krajský súd v Žiline p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu advokátskej kancelárie JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 3644/16, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavným sťažnostiam n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažostná argumentácia navrhovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. júla 2020 a 11. septembra 2020 doručené ústavné sťažnosti v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 792 752 (ďalej len „sťažovateľka“), ktoré boli vedené pod sp. zn. Rvp 1541/2020, Rvp 2104/2020 a Rvp 2105/2020, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 30 CoE 11/2020 zo 7. apríla 2020 (Rvp 1541/2020), sp. zn. 31 CoE 17/2020 z 22. júla 2020 (Rvp 2104/2020) a sp. zn. 31 CoE 15/2020 z 22. júla 2020 (Rvp 2105/2020) (ďalej spolu len „napadnuté uznesenia“).

2. Z predložených ústavných sťažností a priložených kópií napadnutých uznesení vyplýva, že sťažovateľka sa návrhmi na vykonanie exekúcií domáhala od označených povinných vymoženía dlžných súm na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných

Stálym rozhodcovským súdom Victoria Arbitr, Vojtecha Tvrdeho 793/21, Žilina. Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) zamietol žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií v sťažnostiach označenými uzneseniami. Sťažovateľka proti týmto uzneseniam okresného súdu podala odvolania, o ktorých rozhodol krajský súd napadnutými uzneseniami tak, že odvolania sťažovateľky odmietol. Odvolania podľa právneho názoru krajského súdu vyjadreného v odôvodneniach napadnutých uznesení smerujú proti rozhodnutiam, proti ktorým nepripúšťa odvolanie ani zákon Národnej rady Slovenskej rady č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“) a ani Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Odvolací súd v odôvodneniach napadnutých uznesení poukázal na znenie § 44 ods. 3 Exekučného poriadku, podľa ktorého bola žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietnutá, a na to, že uvedené ustanovenie podanie odvolania nepripúšťa.

3. Sťažovateľka v označených sťažnostiach namieta porušenie tých istých základných práv „na ochranu vlastníctva“ a „spravodlivé súdne konanie“ podľa označených článkov ústavy napadnutými uzneseniami krajského súdu. Dôvody konkretizuje v časti III svojich sťažností a tieto sú takmer totožné. Podľa nej odvolací súd „*rozhodol o podanom odvolaní na základe záveru o jeho neprípustnosti... rozhodnutie porušovateľa je založené na nesprávnom výklade právnych predpisov, v dôsledku čoho došlo aj k porušeniu ústavou zaručených práv*“. Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach tvrdí, že „*nesprávnosť spočíva vo výklade a aplikácii § 44 ods. 2 a ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom ku dňu 31. 03. 2017*“, pričom argumentuje systematickým, gramatickým a ústavnokonformným výkladom na vec vzťahujúcich sa noriem Exekučného poriadku.

4. Sťažovateľka v závere svojich ústavných sťažností zhodne navrhla, aby ústavný súd o nich rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o. podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené uznesením Krajského súdu v Žiline...

II. Základné právo spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o. podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené uznesením Krajského súdu v Žiline...

III. Uznesenie Krajského súdu v Žiline... sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

IV. Krajský súd v Žiline je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky...“

5. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 405/2020-18 z 24. septembra 2020 konania o ústavných sťažnostiach sťažovateľky spojil na spoločné konanie a prijal ich na ďalšie konanie v celom rozsahu.

6. Následne ústavný súd 7. októbra 2020 vyzval krajský súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatých sťažností a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatých sťažnostiach. Zároveň 8. októbra 2020 upovedomil aj zúčastnené osoby [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej spolu len „zúčastnené osoby“), o práve vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti.

II.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľky

7. Vyjadrenie krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené 26. októbra 2020 spolu s dotknutými súdnymi spismi. Podpredsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení odkázala na pripojené vyjadrenia predsedníčok senátov a vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v predmetných veciach, spojených na spoločné konanie.

Predsedníčky senátu zhodne vo svojich stanoviskách v podstatnom uviedli:

«Podstata argumentácie sťažovateľa spočíva v jeho tvrdení, podľa ktorého: „Skutočnosti uvedené v § 44 ods. 3 EP sa neodlišujú od dôvodov všeobecne formulovaných v odseku 2, ale naopak predstavujú len ich konkretizovanie pre prípad exekučného titulu, ktorým je rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskej veci. Nie je dôvod na to, aby v prípade rozhodnutia odkazujúceho na dôvody podľa § 44 ods. 2 EP mal oprávnený právo podať odvolanie a v prípade rozhodnutia podľa ods. 3 už nie.“ Sťažovateľ teda z úpravy § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný

poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako EP) vyvodzuje prípustnosť odvolania i proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia podľa § 44 ods. 3 EP.

Uvedený právny názor však úplne opomína relevantnú právnu úpravu tiež aplikovanú v prejednávanej veci podľa § 9a EP v znení platnom a účinnom k 31. 03. 2017, podľa ktorej: Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku a podľa § 355 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej ako CSP, podľa ktorej: Proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Exekučné konanie v predmetnej veci začalo doručením návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi do 31. 03. 2017. Z citovanej právnej úpravy podľa § 9a EP a § 355 ods. 2 CSP vyplýva, že i pre exekučné konania začaté pred 01. 04. 2017 platila zásada prípustnosti odvolania len v prípadoch, ak to zákon pripúšťa (pre exekučné konania začaté po 01. 04. 2017 uvedená zásada vyplýva priamo z Exekučného poriadku, a to z úpravy podľa § 202 ods. 3 EP). Zásada prípustnosti odvolania v exekučnom konaní len tam, kde to zákon pripúšťa sa do úpravy podľa § 44 ods. 2, 3 EP premietla výslovným pripustením odvolania výlučne pre situáciu upravenú v § 44 ods. 2 EP.

Úprava rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia podľa § 44 ods. 3 EP (nie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie) je komplexná a odvolanie nepripúšťa. Podrobná argumentácia odvolacieho súdu v širšom kontexte právnej úpravy (vrátane odkazu na dôvodovú správu pre úpravu podľa § 44 ods. 3 EP, ktoré ustanovenie bolo do Exekučného poriadku zavedené zákonom č. 335/2014 Z. z.), ako aj argumentácia odvolacieho súdu v pomeroch konkrétnej prejednávanej veci, je obsiahnutá v odôvodnení písomného vyhotovenia uznesenia...

Východiská rozhodnutia odvolacieho súdu v označenej veci ako aj prijaté právne závery sú v odôvodnení uznesenia podrobne, dôsledne, logicky a komplexne uvedené. Podľa názoru odvolacieho senátu nejde o rozhodnutie arbitrárne a na dôvodoch uvedených v jeho odôvodnení odvolací senát zotrváva.»

8. Zúčastnené osoby nereagovali na výzvu ústavného súdu o práve vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti v lehote určenej ústavným súdom a ani následne.

9. Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení doručenom 5. novembra 2020 vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava, teoretické a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení do 31. marca 2017 ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

Podľa § 355 ods. 2 CSP odvolanie proti uzneseniu je prípustné, ak to zákon pripúšťa.

15. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

16. Vychádzajúc z podstaty námietok sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či všeobecné súdy tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08).

17. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

18. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

19. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd

musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto sudy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

20. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

21. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, ako aj prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvôle možno interpretovať ako prípady, keď všeobecný súd urobí záver v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

22. Tieto zásady, týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, použil ústavný súd aj pri posudzovaní sťažovateľkou napadnutých uznesení krajského súdu.

IV.

Právne posúdenie vecí ústavným súdom

23. Krajský súd výroky svojich napadnutých uznesení (o odmietnutí odvolaní proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, pozn.) odôvodnil s poukazom na to, že exekučné tituly boli vydané v spotrebiteľských rozhodcovských konaniach. Krajský súd v nadväznosti na uvedené v podstatnom na odôvodnenie odmietnutí odvolaní zhodne uviedol:

«... Podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 44 ods. 3 bolo do Exekučného poriadku včlenené zákonom č. 335/2014 Z. z. ako samostatné ustanovenie, vzťahujúce sa na prípady rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia, keď je exekučným titulom rozhodcovské spotrebiteľské rozhodnutie. Podľa dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu „Ustanovuje sa osobitný režim rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovské rozhodnutie. Súladnosť rozhodcovského rozhodnutia so zákonom preskúma exekučný súd aj bez návrhu a v prípade, ak zistí, že nie je splnená niektorá z podmienok vymedzených v § 44 ods. 3, žiadosť o udelenie poverenia uznesením zamietne.“

*... Z uvedeného vyplýva, že kritériá posudzovania žiadostí o udelenie poverenia v týchto osobitných prípadoch sú v § 44 ods. 3 EP stanovené komplexne – teda bez potreby čo aj len podporne aplikovať § 44 ods. 2 EP. V tomto ustanovení je ďalej komplexne upravená situácia, keď exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Pokiaľ exekučný súd zamietne žiadosť o udelenie poverenia podľa tohto ustanovenia, potom sa v plnom rozsahu uplatní zásada *Lex specialis derogat legi generali* aj s dôsledkom na prípustnosť odvolania. Preto je potrebné zaujať stanovisko, že na prípady zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia podľa § 44 ods. 3 sa nevzťahuje § 44 ods. 2 a teda ani prípustnosť odvolania stanovená v tomto ustanovení. V prípade udelenia poverenia na vykonanie exekúcie v spotrebiteľskej veci by však bolo potrebné aplikovať § 44 ods. 2 EP (vrátane lehoty na udelenie poverenia), keďže § 44 ods. 3 túto situáciu nerieši (rieši iba prípad rozhodovania spôsobom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia). Ak však súd žiadosť zamietne, je potrebné v plnom rozsahu aplikovať ust. § 44 ods. 3 s dôsledkom neprípustnosti odvolania proti takému rozhodnutiu.*

... Čo sa týka konkrétnej právnej veci, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zo dňa 30. 05. 2016 vydaný podľa Zákona č. 335/2014 Z. z. spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Procesný postup exekučného súdu pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie preto upravuje ustanovenie § 44 ods. 3 EP. S poukazom na vyššie uvedené potom súd prvej inštancie nadbytočne v odôvodnení rozhodnutia opätovne poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 EP. Keďže súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore podľa z. č. 335/2014 Z. z., nevyhnutne musel aplikovať ust. § 44 ods. 3 EP, ktoré sa aplikuje práve (a jedine) na túto skutkovú situáciu.» (pozri bod 13 až 15 odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 30 CoE 11/2020, bod 17 až 19 odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 31 CoE 17/2020, bod 16 až 18 odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 31 CoE 15/2020).

24. S právnym názorom, na ktorom krajský súd založil napadnuté uznesenia, nemôže ústavný súd súhlasiť, a to z nasledujúcich dôvodov:

24.1 Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je generálnou normou, upravujúcou v prvom rade postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [povinnosť exekučného súdu /i/ skúmať súlad žiadosti o udelenie poverenia, exekučného titulu a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, /ii/ v prípade kladného záveru udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, /iii/ v prípade záporného záveru uznesením žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť, /iv/ vysporiadať sa s žiadosťou o udelenie poverenia (t. j. udeliť poverenie alebo zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia) v stanovenej poriadkovej lehote] a, v druhom rade, ustanovuje prípustnosť odvolania proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Uvedené otázky, t. j. postup súdu, ako aj prípustnosť odvolania, predmetné ustanovenie normuje pre všetky exekučné tituly, ibaže by pre určité exekučné tituly zákon expressis verbis stanovil, čo sa týka týchto základných kategórií, niečo iné.

24.2 Samotné ustanovenie § 42 ods. 2 ustanovuje pre určitú skupinu exekučných titulov (tzv. exekučná notárska zápisnica, rozhodcovské exekučné tituly a exekučné tituly vydané na podklade zmenky) výnimku zo základnej úpravy jednej z otázok, ktoré sú

predmetom tohto ustanovenia (poriadková lehota na rozhodnutie súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). V prípade týchto exekučných titulov teda exekučný súd môže posudzovať potrebné otázky „dlhšie“. Táto výnimka dopadá na všetky rozhodcovské tituly, keďže odkaz na § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku je odkazom na vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov bez ich rozlíšenia na „komerčné“ alebo „spotrebiteľské“ rozhodcovské konania či súdy.

24.3 Ustanovenie § 44 ods. 3, o ktoré krajský súd opiera napadnuté rozhodnutia, obsahuje precizáciu skutočností, ktoré má súd preverovať pri skúmaní súladu exekučného titulu so zákonom, a to pre úzku časť exekučných titulov – rozhodcovské exekučné tituly, vydané v tzv. spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Uvedené ustanovenie teda – v pozícii *lex specialis* k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku – len pre tieto exekučné tituly a len pre túto čiastkovú otázku (dôvody na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia) stanovuje niečo iné, než *lex generalis* stanovuje pre všetky exekučné tituly.

24.4 Predmetné ustanovenie by mohlo byť považované za komplexnú úpravu spôsobilosti spotrebiteľských rozhodcovských titulov za predpokladu, že by upravovalo všetky otázky a situácie, normované v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Záver krajského súdu o tom, že § 44 ods. 3 Exekučného poriadku je „komplexnou úpravou pre prípad zamietnutia žiadosti“, ale v prípade udelenia poverenia sa bude aplikovať § 44 ods. 2 (dokonca „vrátane lehoty na udelenie poverenia“), považuje ústavný súd za nevyargumentované „silenie“ vylúčenia uplatnenia normovanej prípustnosti odvolania. Pokiaľ aj zákonodarca (lepšie povedané predkladateľ zákona) v dôvodovej správe uviedol, že jeho zámerom bolo ustanoviť osobitný režim rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia pri týchto špecifických exekučných tituloch, ústavný súd konštatuje, že cieľ „komplexnosti“ úpravy § 44 ods. 3 Exekučného poriadku vo vzťahu k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa mu naplniť nepodarilo a nepresvedčivosť a nejasnosť schváleného „osobitného“ legálneho textu nemôže byť na ujmu účastníka konania, ktorému prípustnosť odvolania výslovne vyplýva zo „všeobecnej“ právnej normy.

25. Keďže v okolnostiach posudzovaných vecí krajský súd dospel k neprijateľnému záveru o neprípustnosti odvolania z dôvodov, ktoré nemajú oporu v samotnom zákone (Exekučný poriadok), a svojimi napadnutými uzneseniami odmietol odvolania sťažovateľky smerujúce proti uzneseniam o zamietnutí vydania poverení na vykonanie exekúcie ústavne nesúladnou aplikáciou na vec dopadajúcich noriem Exekučného poriadku, sťažovateľke odňal prístup k opravnému prostriedku – odvolaniu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že napadnutými uzneseniami krajského súdu došlo porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

26. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že napadnutými uzneseniami krajského súdu došlo k porušeniu označeného základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, napadnuté uznesenia krajského súdu zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie (bod 2 výroku nálezu).

27. V ďalšom postupe je krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Krajský súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

28. Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok napadnutými uzneseniami krajského súdu. Ústavný súd sťažnostiam sťažovateľky v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu vyhovel a úlohou odvolacieho súdu bude opätovne posúdiť odvolania sťažovateľky v predmetných veciach. Predmet konania pred všeobecnými súdmi sa týka peňažných nárokov, priznaných exekučnými titulmi, čo nepopierateľne súvisí so základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Prípadné vyslovenie porušenia tohto základného práva by v podstate predznamenovalo samotný výsledok konaní. Navyše, úlohou ústavného súdu v konaní o podanej ústavnej sťažnosti nebolo posúdiť vymáhateľnosť hmotnoprávných nárokov sťažovateľky, ale preskúmať, či jej bol zaručený prístup k odvolaciemu konaniu v súlade so základným právom na súdnu ochranu. Keďže krajský súd opätovne odvolania sťažovateľky prejedná, v tejto fáze konania by bolo predčasné uvažovať o vyslovení

namietaného porušenia majetkových základných práv. Preto v tejto časti ústavný súd podanej ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

29. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Právna zástupkyňa sťažovateľky si nárok na náhradu trov konania uplatnila.

30. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Odmenu priznal za 2 úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie sťažnosti. Vychádzal pritom z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2019, ktorá bola 1 062 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2020. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2020 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 177 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 10,62 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 187,62 € za jeden úkon. Ústavný súd vzhľadom na to, že sťažovateľka podala takmer identické ústavné sťažnosti osobitne, zastúpená tou istou právnou zástupkyňou, ktoré boli ústavným súdom spojené na spoločné konanie, vychádzal z premisy, že právna zástupkyňa sťažovateľky zastupovala troch účastníkov konania pre účely určenia účelne vynaloženej náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Aplikujúc § 13 ods. 2 vyhlášky, tak ustálil odmenu za jeden úkon právnych služieb spolu s režijným paušálom na sumu 281,43 €, t. j. za dva úkony 562,86 €. Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa je aj platcom dane z pridanej hodnoty, sa odmena zvyšuje o 20 %. Ústavný súd preto úspešnej sťažovateľke priznal náhradu trov konania v sume 675,43 € (bod 3 výroku rozhodnutia).

31. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu